

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2016-2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Choroby wewnętrzne
Kod przedmiotu/ modułu*	ChW/E
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Chorób Wewnętrznych
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Studia jednolite magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr 7 i 8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr n. med. Bogdan Kolarz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. n. med. Rafał Filip Dr hab. n. med. Andrzej Przybylski Dr n. med. Grzegorz Świder Dr n. med. Piotr Dąbrowski Dr n. med. Bogdan Kolarz Dr n. med. Renata Orłowska-Florek Dr n. med. Maria Nowak Dr n. med. Janusz Romanek Dr n. med. Rafał Kurianowicz Dr n. med. Dominika Podgórska Lek. med. Bernadetta Deręgowska Lek. Med. Urszula Walewska Lek. med. Piotr Pardak Lek. med. Stepan Lysak Lek.med. Paweł Łańko Lek.med. Klaudia Wryszcz-Gudzowska

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
7	15	45	-		15	-	-	-	5
8	15	45	-		15	-	-	-	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza w zakresie anatomii, fizjologii, patofizjologii.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Zdobycie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie chorób wewnętrznych oraz ukształtowanie postawy przyszłego lekarza w stosunku do chorego.
C2	Opanowanie umiejętności przeprowadzenia diagnostyki różnicowej, nabycie umiejętności postępowania diagnostycznego i terapeutycznego u pacjentów leczonych ambulatoryjnie i w warunkach oddziału wewnętrznego
C3	Nauka prawidłowych relacji lekarz- pacjent w oparciu o zasady etyki, kultury osobistej i uregulowań prawnych oraz praktyczne zastosowanie nabytych umiejętności w czasie praktyk wakacyjnych pielęgniarskich i lekarskich.
C4	Nabycie praktycznych umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu lekarskiego (nawiązanie kontaktu z chorym), badania fizykalnego, doboru i interpretacji badań dodatkowych, symptomatologii chorób wewnętrznych.
C5	Znajomość zasad rozpoznawania i przeprowadzania diagnostyki różnicowej podstawowych jednostek chorobowych z zakresu chorób wewnętrznych, doboru odpowiednich badań laboratoryjnych i metod obrazowania narządów wewnętrznych i oceniających ich czynności.
C6	Poznanie epidemiologii, patogenez, uwarunkowań genetycznych, epigenetycznych i środowiskowych oraz symptomatologię, różnicowanie i leczenie chorób układu krążenia, endokrynologicznych, reumatologicznych oraz gastroenterologicznych.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	E.W1.
EK_02	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: a) chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń	E.W7.

	<p>tętnicznych i żylnych, nadciśnienia tętniczego: pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego,</p> <p>b) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób: podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, a także guzów neuroendokrynych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego: hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,</p> <p>c) chorób reumatycznych, w tym: chorób układowych tkanki łącznej, reumatoidalnego zapalenia stawów, układowych zapaleń naczyń, spondyloartropatii zapalnych, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej.</p> <p>d) chorób układu pokarmowego, w tym chorób: jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,</p>	
EK_03	zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych;	E.W39.
EK_04	wymienia wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej;	E.W40.
EK_05	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym	E.U1.
EK_06	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	E.U3.
EK_07	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	E.U7.
EK_08	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych	E.U12.
EK_09	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
EK_10	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.
EK_11	proponuje indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;	E.U18.
EK_12	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi	E.U21
EK_13	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyłań	E.U24.
EK_14	prowdzi dokumentację medyczną pacjenta	E.U38.
EK_15	Potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym	K.01.
EK_16	Przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.03.

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Choroba refluksowa przełyku
Choroba wrzodowa
Ostre zapalenie trzustki
Przewlekłe zapalenie trzustki
Badania endoskopowe w gastroenterologii
Nieswoiste choroby zapalne jelit
Niewydolność serca- epidemia XXI wieku
Nagły zgon sercowy- epidemiologia, postępowanie, profilaktyka
Nadciśnienie tętnicze- patogeneza, diagnostyka, leczenia
Wstrząs kardiogeny, obrzęk płuc
Infekcyjne zapalenie wsierdzia
Ostre zespoły wieńcowe – epidemiologia, diagnostyka elektrokardiograficzna i biochemiczna
Wstęp do endokrynologii. Neuroendokrynologia.
Choroby tarczycy: niedoczynność, zapalenia, guzy
Choroby nadnerczy
Cukrzyca
Etiopatogeneza chorób reumatycznych
Ogólne zasady leczenia chorób reumatycznych
Zespół antyfosfolipidowy
Leki stosowane w reumatologii
Nowotwory a choroby reumatyczne.
Manifestacje pozastawowe chorób reumatycznych

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Przeprowadzanie wywiadu z chorymi.
Ogólne zasady badania podmiotowego i przedmiotowego.
Badanie przedmiotowe i podmiotowe układu oddechowego.

Badanie przedmiotowe i podmiotowe układu krążenia.
Badanie podmiotowe i przedmiotowe jamy brzusznej oraz układu moczowo- płciowego. Podstawowa symptomatologia oraz badania dodatkowe.
Badanie podmiotowe i przedmiotowe głowy i szyi z uwzględnieniem symptomatologii i badań dodatkowych.
Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu kostnego i nerwowego z uwzględnieniem symptomatologii i badań dodatkowych.
Odmienności w badaniu podmiotowym i przedmiotowym u pacjentów starszych.
Umiejętność oceny badań dodatkowych.
Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej.
Metody diagnostyczne współczesnej kardiologii.
Niewydolność serca – skurczowa i rozkurczowa.
Choroba niedokrwienna serca.
Bakteryjne zapalenie wsierdza.
Kardiomiopatie
Zapalenie mięśnia sercowego.
Zaburzenia rytmu serca
Najnowsze osiągnięcia współczesnej kardiologii.
Wstrząs kardiogeny.
Choroby przysadki i gospodarka wapniowo-fosforanowa
Choroby kory nadnerczy: zespół Cushinga, zespół Conna, choroba Addisona
Patologie rdzenia nadnerczy: guz chromochłonny.
Diagnostyka chorób tarczycy. Wole tarczycy, nadczynność, niedoczynność tarczycy. Nowotwory gruczołu tarczowego.
Stany nagłe w chorobach układu endokrynnego.
Choroby przysadki i podwzgórza
Cukrzyca, objawy, diagnostyka, powikłania, stany nagłe, zasady leczenia
Farmakoterapia w chorobach reumatycznych
Choroba zwyrodnieniowa stawów
Ocena wyników badań laboratoryjnych i obrazowych.
Badanie ekg – analiza zaburzeń rytmu i przewodnictwa. Analiza zapisów ekg metodą Holtera
Badanie Echo serca
Stany zagrażające życiu w reumatologii.

Układowe choroby tkanki łącznej.
Spondyloartropatie seronegatywne
Układowe zapalenia naczyń
Choroby wywołane przez kryształy
Układowe zapalenia naczyń.
Stany zagrożenia życia w gastroenterologii.
Choroby autoimmunologiczne przewodu pokarmowego
Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy.
Badania obrazowe w chorobach przewodu pokarmowego
Choroby nowotworowe w przewodu pokarmowego.
Toksyczne uszkodzenia przewodu pokarmowego.
Badania laboratoryjne w diagnostyce chorób gastroenterologicznych
Kamica pęcherzyka żółciowego.

C. Problematyka seminariów

Treści merytoryczne
Marskość wątroby
Rak żołądka i stany przedrakowe
Krwawienia z przewodu pokarmowego
Rak jelita grubego
Rak trzustki
Zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego
Zespoły złego wchłaniania
Nadczynność tarczycy
Powikłania cukrzycy
Choroby przytarczyc
Hiperandrogenizm u kobiet
Stany nagłe w endokrynologii
Hipogonadyzm
Nowotwory neuroendokrynne

Zespoły mnogiej gruczolakowatości wewnątrzwydzielniczej
Specjalistyczne badania laboratoryjne i obrazowe w reumatologii
Układowe choroby tkanki łącznej (reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, twardzina układowa, zapalenie skórno-mięśniowe i wielomięśniowe, zespół Sjogrena, mieszana układowa choroba tkanki łącznej).
Spondyloartropatie zapalne (łuszczycowe zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, spondyloartropatie w przebiegu chorób zapalnych jelit, reaktywne zapalenie stawów).
Choroby wywołane przez kryształy
Reumatyzm tkanek miękkich.
Choroba niedokrwienna serca - patogeneza, klasyfikacja i postępowanie
Niewydolność serca
Zaburzenia rytmu serca – podział, diagnostyka i zasady postępowania
Zatorowość płucna i żylna choroba zakrzepowo-zatorowa- diagnostyka, leczenie
Migotanie przedsionków: patogeneza, obraz kliniczny, klasyfikacja, profilaktyka incydentów zakrzepowo-zatorowych
Echokardiograficzna diagnostyka wad nabytych serca

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy

Ćwiczenia: ćwiczenia praktyczne, pokaz, forma wykładowa, praca w grupach, dyskusja, rozwiązywanie zadań klinicznych

Seminaria: prezentacja multimedialna, forma wykładowa, dyskusja

Praca własna studenta: praca z książką, przygotowywanie prac przeglądowych, opisy przypadku

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, sem)
EK_01	ZALICZENIE PISEMNE/ TEST WG PARAGRAFU 4.2/A,B	W./SEM.
EK_02	ZALICZENIE PISEMNE/TEST WG PARAGRAFU 4.2/A, B	W./SEM.
EK_03	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_04	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_05	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_06	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.

EK_07	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_08	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_09	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_10	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_11	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_12	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_13	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_14	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_15	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.
EK_16	ZALICZENIE NA OCENĘ – WG PARAGRAFU 4.2/C	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

A. Wykłady (EK_01, EK_02):

Zaliczenie bez oceny

Warunkiem przystąpienia do zaliczenia jest obecność na wszystkich wykładach.

Zaliczenie ma formę przygotowania odpowiedzi na pytania kliniczne wg zasad medycyny opartej na dowodach przygotowywanej w grupie, w każdym bloku ćwiczeń w czasie jego trwania – temat wyznaczony przez prowadzącego.

B. Seminaria (EK_01, EK_02):

Zaliczenie pisemne na ocenę.

Warunkiem przystąpienia do zaliczenia jest obecność na wszystkich seminariach.

Zaliczenie ma formę testu zamkniętego, jednokrotnego wyboru z 5 odpowiedzi z całości zagadnień danego działu chorób wewnętrznych. Odbywa się po zakończeniu każdego działu chorób wewnętrznych.

Zaliczenie testu wymaga uzyskania 60% pozytywnych odpowiedzi z 40-50 pytań z zakresu każdego działu chorób wewnętrznych.

Ocena na koniec semestru to średnia arytmetyczna z ocen z działów chorób wewnętrznych, które odbyły się w trakcie semestru.

Kryteria oceny testu z seminariów.

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

C. Ćwiczenia (EK_03 - EK_16):

Zaliczenie na ocenę.

Warunkiem przystąpienia do zaliczenia jest obecność na wszystkich ćwiczeniach.

Na ocenę końcową zaliczenia ćwiczeń składa się ocena aktywność studenta w trakcie wszystkich zajęć, jego przygotowanie do zajęć, umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego, ogólnego i ukierunkowanego oraz wiedza diagnostyczną i terapeutyczną dotyczącą chorego na danym oddziale.

Ocena końcowa jest średnią z punktów 1-4 jak niżej:

1. Ocena bieżącego przygotowania do zajęć i aktywność na nich oraz umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Zaliczenie w postaci pisemnie zebranego wywiadu oraz badania chorego z propozycją rozpoznania głównego, proponowanych badań dodatkowych (laboratoryjne, obrazowe, inne), możliwymi najważniejszymi rozpoznaniami w diagnostyce różnicowej.

3. Odpowiedź ustna na pytania dotyczące opisywanego pacjenta i całości zagadnień z danej dziedziny chorób wewnętrznych (rozpoznań, diagnostyki, epidemiologii, etiopatogenezy, zasad rozpoznawania, różnicowania, leczenia, rokowania).
4. Test z zagadnień objętych programem seminariów i ćwiczeń (j.w)

Ocena na koniec semestru to średnia arytmetyczna z ocen z działów chorób wewnętrznych które odbyły się w trakcie semestru.

Ocena umiejętności, kompetencji społecznych, aktywności i wiedzy do oceny na ćwiczeniach:

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób wewnętrznych na bardzo dobrym poziomie, opanował w wysokim stopniu umiejętności postępowania diagnostycznego i terapeutycznego u pacjentów leczonych w warunkach oddziału wewnętrznego.

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób wewnętrznych na dobrym poziomie, opanował w dobrym stopniu umiejętności postępowania diagnostycznego i terapeutycznego u pacjentów leczonych w warunkach oddziału wewnętrznego.

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób wewnętrznych na dobrym poziomie, potrafi dobrze zaplanować działania diagnostyczne i terapeutyczne u pacjentów leczonych w warunkach oddziału wewnętrznego.

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób wewnętrznych w dostatecznym stopniu, nie zawsze potrafi prawidłowo zaplanować działania diagnostyczne i terapeutyczne u pacjentów leczonych w warunkach oddziału wewnętrznego.

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób wewnętrznych w dostatecznym stopniu, często jest korygowany.

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, wiedza teoretyczna i praktyczna w zakresie chorób wewnętrznych jest niedostateczna, nie potrafi zaplanować działań diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów leczonych w warunkach oddziału wewnętrznego, często popełnia błędy

Egzamin końcowy z przedmiotu Choroby Wewnętrzne odbywa się po zakończeniu całego kursu i składa się z egzaminu ustnego i praktycznego w sesji ciągłej w semestrze 12-tym studiów. Osoby dopuszczone po tych egzaminach przystępują do egzaminu testowego po 12-tym semestrze (test jednokrotnego wyboru spośród pięciu odpowiedzi, obejmujący 150-200 pytań z zakresu wszystkich działów chorób wewnętrznych). Zaliczenie testu wymaga uzyskania 60% pozytywnych odpowiedzi. Kryteria oceny testu są takie same jak testu z seminariów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	150
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	114

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	270
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	9

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>1. Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych 2018, wyd. 9 Kraków- Medycyna Praktyczna, 2018</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Interna Szczeklika mały podręcznik 2018/2019 – kompendium, Kraków- Medycyna Praktyczna, 2018</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej